

BESLUT

2013-10-04

Dnr: 13/01876,
1903 och 1984

SAKEN

Ekot, 2013-08-24, kl. 8.00, *Godmorgon, världen*, 2013-08-25, *Konflikt*, 2013-09-07, P1, inslag om Syrien; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

Ekot den 24 augusti 2013 kl. 8.00

Inslaget handlade om att USA ökade sin militära närvaro i Medelhavet med anledning av händelseutvecklingen i Syrien. I inslaget sades att kraven på att USA ska agera i Syrienkonflikten hade ökat efter att regimen i Syrien anklagats för en attack med kemiska stridsmedel. Enligt reportern i inslaget gjorde amerikanska och europeiska underrättelsetjänster den preliminära bedömningen att det verkligen var kemiska vapen som användes och att attacken sannolikt skedde efter godkännande högt upp i den syriska regeringen, även om tydliga bevis för detta saknades.

Godmorgon, världen den 25 augusti 2013

Inslaget var ett samtal om inbördeskriget i Syrien och osäkerheterna kring en påstådd attack med kemiska stridsmedel i en förort till Damaskus. Av inslaget framgick att regimen och rebellsidan skyllde på varandra men enligt programledaren pekade allt mer på att regeringssidan låg bakom attacken även om det inte var helt klarlagt. I programmet medverkade A, Sveriges Radios (SR) östeuropakorrespondent och B, utrikeskommentator på *Ekot*. B redogjorde för omvärldens reaktioner på attacken och vad hon trodde skulle hända härnäst. Programledaren frågade bland annat hur säkert det var att det var regimen som var ansvarig för attacken. B svarade bland annat att allt mer pekade på det men att det inte fanns några vetenskapliga belägg för vad som hade orsakat de symtom som drabbat människor. A redogjorde därefter för den syriska

oppositionens syn på attacken och berättade även att Ryssland, Iran och den syriska regimen menade att det var den syriska oppositionen som låg bakom attacken. Därefter diskuterades varför regimen över huvud taget skulle använda sig av kemiska stridsmedel när omvärlden så tydligt markerat att det kunde leda till ett militärt ingripande. B redogjorde för olika spekulationer som cirkulerade om hur troligt det var att regimen använt kemiska stridsmedel.

Konflikten den 7 september 2013

Programmet handlade om inbördeskriget i Syrien och om hur bristen på internationellt engagemang hade bidragit till en av de värsta humanitära katastroferna under vårt århundrade. Programmet utgick från frågeställningen vad som behövde göras för att få slut på inbördeskriget. Programmet innehöll bland annat intervjuer med personer i Sverige och i Syrien som på olika sätt var berörda av konflikten, reportage från flyktingläger och längre studiosamtal med företrädare för Röda Korset och Totalförsvarets forskningsinstitut som bland annat jämförde en eventuell militär intervention i Syrien med den militära interventionen i Bosnien.

ANMÄLNINGARNA

Ekot

Anmälaren anser att inslaget var alltför okritiskt och att det var en del av en marknadsföringsapparat med målet att påverka opinionen till stöd för ett militärt ingripande i Syrien.

Godmorgon, världen

Anmälaren är kritisk till inslaget och anser att programledaren och den politiska kommentatorn tog ställning i frågan om vem som vara ansvarig för den påstådda attacken med kemiska stridsmedel, utan att några belegg ännu hade presenterats. Han är kritisk till B:s påstående om att alltmer verkade peka på att det var regimen som låg bakom attacken och är vidare kritisk till B:s uttalande om att den syriska regimen var ”hur brutal som helst”. Uttalandet var enligt anmälaren tendensiöst.

Konflikten

Anmälaren anser att programmet behandlade konflikten i Syrien på ett ensidigt sätt. Det framstod enligt honom som om skuldfrågan för användandet av kemiska stridsmedel redan var avgjord och att en vedergällning mot den syriska regimen var legitim, önskvärd och trolig. Han anser att programmets utgångspunkt var osaklig.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska bedriva programverksamheten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (6 § i

sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att SR ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (11 § i sändningstillståndet). Med kommentarskyldigheten följer ett visst utrymme för värderande omdömen.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Inslaget i Ekot

Granskningsnämnden kan inte finna att vad anmälaren anför medför att inslagets utformning eller innehåll i övrig strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i SR:s sändningstillstånd.

Inslaget i Godmorgon, världen

Granskningsnämnden anser inte att det gjordes några påståenden av SR av innebörden att det var den syriska regimen som låg bakom den påstådda attacken med kemiska stridsmedel. Nämnden anser inte heller att programledarens eller utrikeskommentatorns uttalanden gick utöver vad som kan accepteras inom ramen för SR:s gransknings- och kommentarskyldighet. Inslaget strider därför inte mot kraven på opartiskhet och saklighet i SR:s sändningstillstånd.

Konflikten

Utgångspunkten för programmet var frågeställningen vad som behövde göras för att få ett slut på inbördeskriget i Syrien. Det kan enligt granskningsnämndens mening inte anses strida mot kraven på opartiskhet och saklighet att sända ett program med denna utgångspunkt. Enligt granskningsnämnden innehöll programmet inga påståenden av SR av innebörden att den syriska regimen låg bakom användandet av kemiska

stridsmedel. Nämnden kan inte finna att vad anmälaren anfört medför att programmet strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i sändningstillståndet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Henrik Jermsten efter föredragning av Tarek Touma.

Henrik Jermsten

Tarek Touma